

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
amdg.ffdi.hr → nastava

Hošea – prorok spoznaje

Uvod u zbirku XII

Vrijeme u Hš 1,1:

Iz vremena Izaije, Miheja i Amosa

Kraljevi: Uzija, Jotam, Ahaz, Ezekija

Važan za NZ

- Što se Bogu sviđa (6,6):
- Ljubav (KS); pobožnost (Š. 6,6) milosrđe (חסד *hesed*) – povezanost, privrženost (usp. Mt 9,13)
- Spoznaja יהוה
- Poziv brdima u 10,8:
- “Pokrijte nas, padnite na nas” (usp. Lk 23,30)
- Odakle dolazi Božji sin (11,1)?
- “Iz Egipta dozvah sina svoga” – *Božji govor* (usp. Mt 2,15)

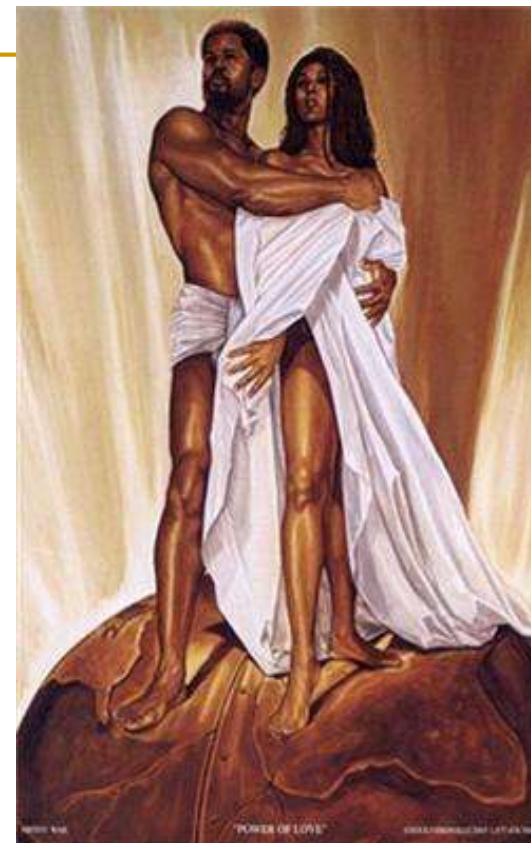
Prorok i bludnica

- Hošea – ime od **יָשָׁע** *jāša* ‘ “spasiti”
- Izvorno Jošuino ime (Br 13,16)
- Božja zapovijed proroku u Hoš 1,2:
- **“Oženi se bludnicom” (Hoš 1,2)**
 - Gomera (1,3) žena i ? (usp. 1,4.6.9)
- **Majka troje djece (1,4.6.9):**
- **Jizreel – “sijat će Bog” (1,4)**
 - Negativno značenje u 2 Kr 10,11:
- **Jehuov pokolj Ahabovih nasljednika**
- **“Nemila” – Lo Ruhama (Hoš 1,6),
“nije primila smilovanje”**
- **“Ne-narod-moj” – Lo-Ami (1,9)**

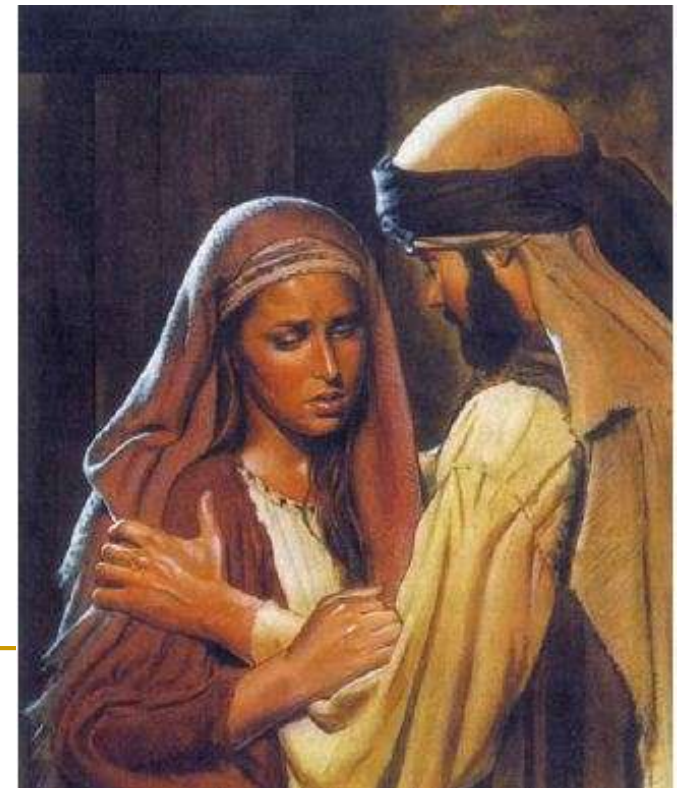
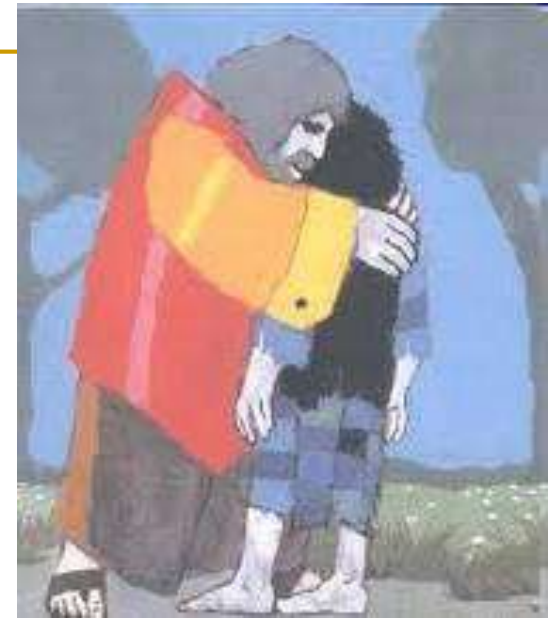
Dobra perspektiva

- Dan Jizreelov –
ključno pomirenje u Hoš 2,2:
 - Juda i Izrael (2,2)
 - Nalog braći – novo značenje imena u 2,3:
 - Moj narod, Mila (2,3)
 - Izraelci u 2,1:
 - “Lo-Ami” → Sinovi živoga Boga
 - Poput pijeska
 - Trajna obveza Božja u 2,21:
 - Vezat ću se uza te
(zaručit ću te) 3x 2,21s
 - Pravda, pravo, privrženost,
milosrđe (21), vjernost (22)
- Imena u 2,25:
 - Posijat ću si ih
 - Zamilovati Nemilu
 - Razgovor: “Moj narod”
– “Bože moj”

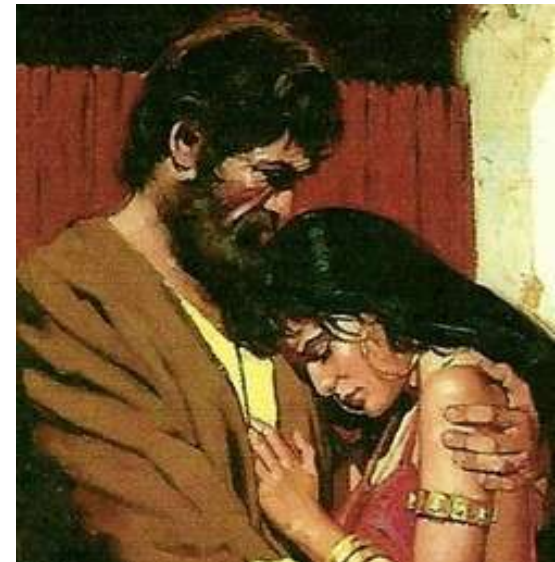
Obraćenje

- Žena kao izgubljeni sin u Hoš 2,9b:
- “Idem se vratiti” – riječi druge strane
- Govor srcu (2,16) – kakvom? (4,11)
 - Srce bludno i pijano (4,11)
- = poziv na obraćenje
 - Dijalog u 2,17b
- Ona “odgovara” – gdje (2,16)?
- Pustinja – idealno doba, mladenaštvo
 - Izravan dijalog (2. lice) u 2,18:
- “mužu moj” (usp. Post 2,23):
 - “evo mojih kostiju...”
- ⇔ *bá'al* “gazda”

Nova prilika Gomeri

- Hošeino osobno svjedočenje u Hoš 3,1:
 - Božja zapovijed proroku
- Opet voli ženu koja čini preljub!
 - Tumačenje (Hoš 3,1):
- Kao što יהוה ljubi sinove Izraelove
 - Prorok govori ženi u 3,3:
- Vrijeme samoće (3,3)
 - Tumačenje (3,4):
- Progonstvo (babilonsko? 3,4)

Jeroboamov grijeh

- Što je u Samariji (Hoš 8,5.6)
- **Tele koje je Gospodin odbacio (5)**
 - Jeroboam I. u 1 Kr 12,28:
 - “Evo, Izraele, tvojih bogova koji su izveli iz zemlje Egipta”
 - dva zlatna teleta, Betel i Dan (12,29)
 - Sudbina idola (Hoš 8,6):
- **Tele će biti razbijeno (Hoš 8,6)**
 - Štovanje u Hoš 13,2:
- **Ljubljene teladi = žrtvovanje ljudi (13,2)**

Što od Kuće Božje?

- **Bet Aven (4,15; 5,8; 10,5)**
- **↔ Betel (12,5)**
 - **Jakov se susreo s Bogom (12,5)**
 - **Ogrezli u zlu (10,15) =**
- **Ne hodočastite u Bet Aven (4,15)**
 - **kuća bezvrijedna, dom nevolje, sramote**
 - **– Božji govor Izraelcima**
 - **Podignite bojni poklič u Bet Avenu (5,8)**
 - **Stanovništvo Samarije strepi nad teladi Bet Avena (10,5)**

Mjesto grijeha

- **Gilgal (Hoš 4,15)**
 - Mjesto prve Pashe u obećanoj zemlji (Jš 5,10)
 - ⇔ Šaul ne poštuje Božju zapovijed (1 Sam 13,8-14)
- **Baal Peor (Hoš 9,10)**
 - Blud (Br 25,1–3;) = klanjanje lažnim bogovima
 - Bileam odgovoran za klanjanje Baalu (Br 31,16)

Spoznati Gospodina

- Svrha vjernosti u Hoš 2,22:
- Da Izrael spozna יהוה
(יָדָע *jāda* ' 2,22) usp. ידע 5,4
- ⇔ Efrajim ne pozna יהוה (5,4)
 - Što nedostaje u zemlji (osim pouzdanosti i privrženosti
KS: 4,2; MT: 4,1, usp. 6,6)
- Nema spoznaje Boga (דַּעַת אֱלֹהִים *da'at 'elohîm*)
– *prorok govori Izraelcima*
 - Što je s *narodom*, što sa *svećenikom* (4,6)?
- Narod gine jer nema spoznaje, svećenik je odbacio spoznaju (דַּעַת 4,6) – *Božji prigovor svećeniku*
 - Gospodinu je (uz privrženost) mila (6,6):
- Spoznaja Boga (דַּעַת אֱלֹהִים 6,6)

Iz iskustva

- Na što Izrael sam sebe potiče u 6,3:
- Spoznajmo, dohvatimo spoznaju יהוה (ע' 6,3)
 - Što Izraelci viču Gospodinu (8,2):
- “Bože moj, poznajemo te” – *Božji prigovor* (ע' 8,2)
 - Efrajim kao dijete nije spoznao (ע' 11,3):
- Gospodin ih liječi (11,3) – *Božji prigovor*
 - Tko je Bog Izraelu (13,4):
- Ne znaš drugoga Boga – izravan dijalog (ע' HB, LXX, Vg ⇔ KS: ljubiti 13,4)
 - Bog sve tamo od Egipta, Spasitelj (13,4)

Prorok spoznaje

- Majka Izraelaca,
nevjerna žena u 2,10:
- Nije spoznala da Gospodin daje dobra – *Gospodin govori*
 - Mislila je da joj daju ljubavnici (2,7) – *ona govori*
 - Božja spoznaja (5,3):
- Gospodin je spoznao Efrajima (5,3 usp. 13,5)
Ja sam te spoznao u pustinji (13,5 HB, Vg;
LXX: pasao; KS: ljubio)
 - O Izraelovim plemenima *obznanio* je istinu (5,9)
 - Bez Božjeg *znanja* postavili su knezove (8,4)
 - Izrael *spoznaje* dane osvete koji dolaze (9,7)
- Čovjek razuman neka spozna (14,10)
– *zaključak knjige*

Snažna teologija

- Božanski poziv u Hoš 14,2?
- “vрати se!” (14,2), *odaziv u 6,3?*
- ←“Vratimo se” (6,3)
 - Žrtva? (6,6; 14,3)
- Traži se ljubav i znanje (6,6)
- Plod usana treba prinijeti (14,3)
 - Izraz nutrine prava je žrtva
 - Temeljno očekivanje zajednice u 6,2?
- “Oživit će nas” – kada? (6,2):
- Poslije dva dana, trećega dana

- Ista teološka snaga u 13,14:
- “ja ću ih izbaviti iz Šeola” (13,14) – *dijalog*
 - “Gdje je, smrti, trnje tvoje?” KS: “kuga”, usp. 1 Kor 15,55

Prorok i bludnica

- Ime od יָשָׁא *jaša* ‘spasiti’
- Izvorno Jošušino ime Br 13,16
 - Gomera – “Oženi se bludnicom” Hš 1,2
- *Pretty woman* – žena i
- Majka: troje djece 1,4.6.9:
- Jizreel – sijat će Bog
 - Negativno značenje: 2 Kr 10,11
 - Jehuov pokolj Ahabovih nasljednika
- “Nemila” – Lo Ruhama (Hš 1,6) – “ne smilovana”
- “Ne-narod-moj” – Lo-Ami (Hš 1,9)
 - Dobra perspektiva u 2,3.25
- Ubrzo najavljen preokret: ami, ruhama (2,3); 2,25 ami

Obraćenje

- Žena kao izgubljeni sin 2,9b:
 - “Idem se vratiti”
 - Dijalog u 2,17b
 - Ona *odgovara* – gdje (2,16)?
 - Pustinja – idealno doba, mladenaštvo
 - Dijaloški oblik (2. lice) u 2,18:
 - “mužu moj” (usp. Post 2,23:
 - “evo mojih kostiju...”),
 - ⇔ *ba'al* “gazda”
 - cilj u 2,22
 - Spoznati יהוה
- Savez (20) u 2,25a:
 - Zemlja zasijana (Jizreel)
 - Nemila – zamilovana
 - Obostrani savez: Bog i Lo Ami 2,25b
 - Bog: “narod moj”
 - Narod: “Bože moj” (usp. Toma)

Nedostatak svetoga znanja

DUCCIO di Buoninsegna:
Hošea, 1308-11, Tempera na
drvu Museo dell'Opera del
Duomo, Siena

- “nema znanja Božjega” KS 4,2 (MT 4,1 usp. 6,6)
 - Ne poznaju יהוה 5,4 (⇔ 2,22)
 - Posljedica nepoznavanja (4,14b)?
 - propast naroda (4,14b)
- Kakav duh u Izraelu 5,4
- “Duh razvrata” 5,4 (usp. 14,4a)
 - = politički savezi, idolatrija 14,4a
- Govor srcu iz 2,16? Kakvom? (4,11)
 - Srcu bludno i pijano (4,11)%
- = poziv na obraćenje

